



FOTO TRISTAN GRESZKO/JHMR, SKIDÁKARE JASON SMITH



Gränslösa Jackson Hole

*Extrem terräng. Lodräta pister. Pudersnö så djup att du behöver snorkel för att skida den. Och mitt i allt, cowboys och svängande saloondörrar. Det är vad den amerikanska skidorten **Jackson Hole** handlar om.*

TEXT EMELI EMANUELSON

DET ÄR FÖRMIDDAG i Jackson Hole, Wyoming. Pjäxor klappar mot plåtgolvet när skidåkare väller in i den röda kabinliften. Vi är sena. De rutinerade säsongsarbetarna fanns på plats redan klockan sju imorse, två timmar innan den första liftan startar, för att försäkra sig om att dra färska linjer i den meterdjupa nysnön. Vid det här laget är det mesta av pudret uppkänt sedan länge.

Den röda lådan, som kabinliften kallas i Jackson, tar oss till den mest extrema utförsåkningsbanan i hela USA, bortsett från Alaska. Detta, samt en nederbörd på över elva meter per år, har lockat puderdryckare och offpistfantaster till Jackson Hole ända sedan sextiotalet. Innan dess fanns enbart ranchägare, cowboys och pälsjägare här.

Vi åker 1 261 meter rakt upp till toppen av skidsystemet. Utsikten tycks oändlig. Jackson Hole-dalen breder ut sig mellan de imponerande bergskedjorna Gros Ventre Range och den något större Teton Range, där skidsystemet är placerat. Det är nästan så att jag kan skymta spetsen på den 4 200 meter höga Grand Teton genom det skiftande molntäcket. Ett unikt scenario i den för övrigt platta cowboystaten Wyoming.

Rakt under mig krymper snabbt hotell och restauranger i skidbyn Teton Village. Två mil åt sydost ligger staden Jackson med sina låga trähus och saloonliknande barer, en charmig kvarleva från en tid då västern ännu var vild. Även där finns ett skidsystem, det lite mindre och billigare Snow King Resort. Och omkring sju mil åt nordväst, precis över gränsen till Idaho, finns ytterligare en populär resort – Grand Targhee. »»

*Tuff vandring uppåt ger belöning i
form av orörd offpist på vägen ned.*



Nattlivet i Jackson präglas av
skön livemusik, barer i vilda
västern-stil och unga såsångare.

INA AGENCY



PÅ DRYGA 3 000 METERS HÖJD över havet når vi vårt mål. Innan vi kliver av annonserar pistören:
– Välkommen till toppen av Rendezvous! Kom ihåg att det här är expertterräng. Om du inte kan åka ner på egen hand finns möjlighet att ta kabinliften ner igen om tio minuter. Ta vara på er där ute.

Jag stapplar ut. Jag har redan ont i fötterna av att bara stå i pjäxorna. Två åk på tio år härdar ingen.

Rendezvous Mountain är det mer avancerade av Jackson Hole Mountain Resorts två berg. Det andra, Apres Vous, lockar fler nybörjare och medelåkare. De flesta av backarna är dock vad vi svenskar klassificerar som röda eller svarta och passar främst erfarna skidåkare. Allt som allt erbjuder JHMR över 1 000 hektar åkbar terräng samt tillträde till vad som tycks vara oändliga, opistade utmarker. Eller *back-country*, som det heter på engelska.

Min amerikanske vän Scott Humphreys, född på skidor och före detta såsångare i Jackson Hole, har tagit på sig att guida mig genom skidsystemet. Han pekar till höger, mot bergstoppen söder om oss.

– Det där är Cody Peak. Åk rätt fram här och du kommer till backcountryporten som tar dig till Cody Bowl och Rock Springs Bowl. Men dit ska vi inte, där får du bara åka om du är expert och har rätt utrustning. Det finns en hel del luriga klippavsatser på 15–20 meter där ute, och lavinfaran är alltid en risk.

Scott förklarar för mig att jag tydligen inte behöver riskera livet utanför skidsystemets gränser för att komma åt

**Vi följer
försiktigt bergs-
kammen tills vi
når ett vidöppet
fält av djupt
orört puder. Det
ser så lätt och
fluffigt ut.**



puderrik offpist, vilket är anledningen till att amerikanerna är så begeistrade i Jackson Hole. Nedfarterna inkluderar nämligen inte bara välpistade backar utan även offpist med bowls, couloirer, skogar och klippavsatser.

FÖR ATT KOMMA ÅT DAGENS SISTA ospårade terräng beger vi oss norrut – till the Headwall, Casper Bowl och the Craggs. Den stora skillnaden att åka skidor här jämfört med i utmarkerna är att dessa områden bombarderas med avlagda gamla haubitsar, artilleripjäser, för att utlösa lavinor – så att inte vi skidåkare råkar sätta igång dem. Enda sättet att komma dit är dock att slänga upp skidorna eller brädan på ryggen och vandra, vilket förmodligen är anledningen till att det fortfarande finns puder kvar.

Vi hoppar på gondolen upp till Bridger Restaurant, utan att behöva köa. Du behöver nästan aldrig köa till liften i Jackson. Men där slutar flytet. När jag ser det 200 meter tvärbranta spåret som börjar bakom restaurangen och leder uppför bergskammen börjar jag betvivla både min benstyrka och lungkapacitet.

Tjugo svettiga minuter senare når vi toppen av the Headwall. Det var mödan värt. Scott och jag är ensamma, bortsett från ett par pistörer. Till vänster skymtar Casper Bowl och the Craggs vars sluttningar är beströdda med träd, klippavsatser och smala löpor. Det är svårt att tro att vi fortfarande befinner oss inom skidsystemet.

Vi följer försiktigt bergskammen tills vi når ett vidöppet fält av djupt, orört puder. Det ser så lätt och fluffigt ut. ➤➤



STEVE CASIMIRO

*Après ski – istället för after ski.
Annat namn men samma sköna känsla.*

– *Whenever you're ready, just go*, säger Scott till mig.

Jag åker. Och ramlar. Scott och pistörerna skrattar förnöjt där de står uppe på toppen och tittar roat på mig när jag försöker gräva mig upp ur det tunga, inte alls särskilt fluffiga, vita täcket. Gång på gång.

Efter en dag av mer skyfflande än glidande genom puder säger mina ömmande smalben och bultande fötter stopp. Men jag glömmer snabbt smärtan senare på kvällen som spenderas på middag hos Scotts vänner, ett gäng inbitna säsongare.

– Casper Bowl, det är ju expertterräng. Bra jobbat!

Josh Carr ger mig en uppmuntrande klapp på ryggen. Jag sträcker stolt på mig och undviker att berätta om alla pinsamma vurpor och gråtfärdiga vredesutbrott.

Josh kom till Jackson Hole efter college för att säsonga. Sex år senare har han inga planer på att lämna stället. Liksom de flesta av de säsongsarbetare som blivit bosatta i Jackson har Josh lagt sin utbildning på hyllan. Trots påtryckningar hemifrån om att skaffa villa, Volvo (eller ja, Ford blir det väl i USA) och vovve håller han fast vid sin enkla och kravlösa livsstil.

– Jackson är frihet, vilda västern. Man vaknar, åker skidor, dricker öl, går hem, tar en dusch, äter, dricker mer öl, lägger sig och så om igen. Och så försöker man klämma in lite jobb däremellan så att man kan få ett gratis säsongspass.

– Vi har också den djupaste och brantaste offpiståkingen. Och den mest lättillgängliga. Den är unik på så sätt att man kan hajka tre toppar bort från kabinliften, uppleva

**Jag sträcker
stolt på mig och
undviker att
berätta om alla
pinsamma
vurpor och
gråtfärdiga
vredesutbrott.**



EMELIE EMANUELSON

opistad fallhöjd på 1 200 meter och sedan glida rätt in i skidsystemet igen och ta liften tillbaka upp. Utan att någon sin ta av sig skidorna!

JACKSON HOLE KAN DESSUTOM stoltsera med hela tre nationalparker: Grand Teton Park, National Elk Refuge och den världskända Yellowstone Park. Faktum är att den dramatiska naturen och det rika djurlivet drar mer turister på sommaren än skidåkningen gör om vintern.

På frågan om det finns något negativt med Jackson Hole blir det tyst. Men till slut kryper det fram att deras älskade vintermecka faktiskt har röstats fram som skidorten med de snorkigaste invånarna. Några gånger.

– Det finns en dubbel attityd gentemot turister här, berättar Josh. Ingen är särskilt förtjust i dem, de tar upp plats i backen och med alla rika människor som kommer hit nu för tiden riskerar Jackson att bli lika dyrt och flådigt som Aspen i Colorado. Tidigare var det bara cowboys och extremskidåkare här. Men samtidigt så är ju turismen vårt levebröd ...

Sedan börjar killarna raskt planera morgondagens topptur. Det haglar snöslang som pow, vert, face shots och bluebird. Jag fattar ingenting. Några snackar lite löst om att börja plugga, bli vuxen. Men det blir längre fram, någon gång.

Imorgon ska Mount Glory bestigas. ▮

Guide på nästa uppslag. ➤➤

GUIDE

JACKSON HOLE

SNABBFAKTA

Invånare: ca 9 000.

Tidsskillnad: -8 timmar.

Bästa tid att åka: jan-mars, då snön är som bäst. Området är öppet från slutet av november till början av april.

Antal nedfarter: 116 (50 % expert, 40 % medel, 10 % nybörjare).

Längsta nedfart: 11,5 km.

Antal liftar: 12.

Lifkort: 91 dollar/dag under högsäsong (59 dollar/dag fram till 10 dec samt 78 dollar/dag 10-22 dec).

Mer info: jacksonhole.com.

RESA DIT

REGULJÄRFLYG. SAS flyger från Skandinavien till USA i samarbete med United Airlines och Continental Airlines. Byte i antingen New York eller Chicago samt ibland även i Denver. Kostnad 7 000-10 000 kr. Räkna dessutom med att betala en rejäl slant för att checka in eventuell skidutrustning.

Jackson Hole Airport ligger cirka 20 minuter från staden Jackson och 40 minuter från Teton Village. Flera hotell erbjuder gratis transfer. Taxi för 1-2 personer kostar ungefär 32 dollar till Jackson och 55 dollar till Teton Village. AllTrans har skytteltrafik för ungefär halva

priset mot taxi.

RESA RUNT

Bästa backarna finns i Teton Village, men du hittar fler restauranger, barer och affärer i Jackson.

BUSS. Mellan kl 06.00 och 23.30 tar du dig smidigt mellan Jackson och Teton Village med buss, Start Bus, 3 dollar enkel väg.

BIL. Bilhyran kan du fixa på flygplatsen. Det kostar att parkera i Teton Village. Däremot är det gratis parkering i Jackson samt på Stilson Parking Lot en bit ifrån Teton Village. Från Stilson kan du åka gratis buss till backarna.

TAXI. För dig som behöver ta dig hem från barrundan framåt småtimmarna.

BO

Det är lättare att köra till backarna på morgonen än hem från krogen på kvällen, vilket kan vara ett bra argument för att husera i staden Jackson. Där finns ett långt större utbud av hotell och vandrarhem i alla prisklasser.

The Wort Hotel, Glenwood & Broadway, Jackson, tel 307-733 2190 (worthotel.com). En riktig klassiker från 1941 belägen mitt i Jackson. Håller hög standard utan att förlora sin charmiga vilda västern-stil med behornade djurhuvuden som pryder stora, öppna brador. Från 349 dollar/natt.

The Four Seasons Resort, 7680 Granite Loop Road, Teton Village, tel 307-732 5000 (four-seasons.com/jacksonhole). Lyxigaste alternativet i Teton Village, direkt vid skidliften. Bekväma sviter, två restauranger, spa, egen skidskola och personal som tar av pjäxorna åt dig. Men du får också betala 395-895 dollar/natt för ett standardrum. Utan frukost och trådlöst internet.

The Hostel, 3315 Village Drive, Teton Village, tel 307-



Den röda kabinbanan tar dig 3 000 meter över havet.

TIMSTAN GRESKO/HMR

733 34 15 (thehostel.us). Budgetalternativet i Teton Village, perfekt för dig som vill träffa andra skidfantaster.

ÄTA

I Jackson Hole finns ett stort utbud av bra restauranger, särskilt i staden Jackson. Men kom ihåg att det som på alla andra skidorter är dyrt.

Snake River Grill, Broadway & King Streets, Jackson, tel 307-733 05 57 (snakerivergrill.com). En av de absolut bästa restaurangerna i stan, ett gourmets-tälle i västernstil. Serverar förfinad amerikansk mat med mycket vilt och fisk.

The Gun Barrel, 862 W Broadway, Jackson, 307-733 32 87 (gunbarrel.com). Om du är sugen på en riktigt stor, saftig biff är det till denna jaktstugeliknande restaurang med djurhuvuden på väggarna du ska gå.

Blu Kitchen, 155 North Glenwood, Jackson, tel 307-734 16 33 (blu-kitchen.com). Populärt ställe som erbjuder asiatisk fusion med amerikanska och latinska inslag – allt ifrån sashimi till ostburgare.

Billy's Giant Hamburgers, 55 North Cache, Jackson, tel 307-733 32 79 (cadillac-grille.com/Billys). Det går ju inte att hoppa över nationalrätten när man är på besök i staterna. Gigantiska burgare – älskade av alla i Jackson Hole.

Men om du är riktigt kräsen ska du besöka **The Alpenhof Bistro** i Teton Village, bättre hamburgare än deras finns faktiskt inte. Tel 307-733 32 42, (alpenhoflodge.com).

UTELIV

After ski, eller *après ski* som det heter här, är inte som i Alperna eller Åre. Den innefattar mest ett gäng säsongare som dricker PBR (billig ölsort) ute i backen, vilket kan vara minst lika roligt. Vill du hellre sitta inomhus är det österrikiskt inspirerade **Alpenhof** eller **The Mangy Moose**, en murrig bar med dalens bästa livemusik, de säkraste after ski-alternativen i Teton Village.

För mer nattliga äventyr erbjuder Jackson ett större utbud. **The Silver Dollar Bar**, med klassisk saloonkänsla och grym livemusik (bluegrass på tisdagar), är ett måste. **The**

Million Dollar Cowboy Bar har lite samma känsla över sig, fast kitschigare. Hit går bara turister, men av goda skäl. När du inte deltar i kvällens *line dance*, se då till att avnjuta din öl på en av barstolarna utgjorda som sadlar. Bäst happy hour har **Cadillac Grille**. Kom i tid, för hit kommer alla! Därefter är det **Town Square Tavern** som gäller, om du vill hänga med en blandning av lokalinvånare och unga säsongare.

GUIDE EMELI EMANUELSON



WARNING!

Offpiståkningen är något av det bästa med Jackson Hole. Men varje år dör skidåkare i olyckor just här.

Åk aldrig ensam! Ha alltid med dig en eller flera erfarna offpiståkare som känner till omgivningarna.

Ha koll! Gå gärna en lavinkurs, något som du till exempel kan göra på semestern i Jackson Hole (mer info på america.navalancheinstitute.com).

Glöm aldrig utrustningen! Varje skidåkare i sällskapet måste ha en spade, sond och lavinsändare.





fel karta



... FLER HETA BACKAR

Skidsemester i staterna? Missa inte dessa pister!

SNÖSLANG

Om du ska offpista med inbitna Jackson Hole-säsongare kan dessa ord vara bra att känna till:

Ski bum = säsongsarbetare på skidort/säsongare

Backcountry = utmarker/offpist utanför skidsystemet

Vert (vertical) = fallhöjd

Pow (powder) = pudersnö

Corn snow = vårsnö som frusit och mjukats upp av solen gång på gång. Ser ut som runda korn.

Slush = när snön är som smält smör

Face shots = när snön är så djup att du får snö i ansiktet för varje gång du svänger

Rip/shred = att åka snabbt, hårt och bra

Gnar = svår terräng

»That run was blower« = uttryck för ett åk i mängder av lätt, fluffig snö

Shark fins/teeth = små, luriga stenar som sticker upp ur snön

Death cookies = lavinrester i form av stora isklumpar

Yard sale = när du ramlar och tappar skidor, stavar, skidglasögon, handskar, allt

Boot pack = ett upptrampat spår uppför backen

Bluebird = blå himmel med massor av solsken

Puking/nuking/dumping = snö som vräker ner

Après ski = after ski

Snow bunny = söt tjej i backen

Gaper = nybörjare/turist (som står och gapar upp mot berget i förundran)

PBR (Pabst Blue Ribb öl, säsongsarbetare tionaldryck



1 ASPEN/VAIL, COLORADO Stjärnornas skidort

Dessa båda resorter har allt du kan önska, inte minst i serviceväg. Men långt innan Hollywoodstjärnor och miljonärer började trängas i Aspens charmiga skidby färdades skidåkare långväga för att ta del av dess suveräna utförsåkning och fluffiga puder. Aspens fyra berg – Aspen Mountain, Snowmass, Aspen Highlands, och Buttermilk – har alla en egen stil med mycket varierad skidåkning. Alltifrån branta, avancerade pister till enklare alternativ för nybörjare, samt vacker natur.

I närheten av Aspen ligger Vail, vars lika lyxiga resort sägs ha flest pistade backar i världen. Den väldiga, puderrika terrängen är inte särskilt brant, men erbjuder vidöppna pister, pucklar och roliga bowls.

2 ALTA/SNOWBIRD, UTAH Nio orter på trekvart

Utah påstår sig ha världens bästa snö, och det är svårt att misstro. Det sägs att Salt Lake Citys stora saltsjö suger fukten ur allt i området, vilket gör snön extremt torr och fluffig. Här finner du nio suveräna skidorter med 45 minuters mellanrum, alla relativt billiga. Perfekt för dig med tajt budget

på jakt efter grym utförsåkning snarare än röjig afterski och pittoreska skidbyar.

I Alta är det kvalitet, inte kvantitet, som gäller och du behöver inte vara orolig för att behöva trängas på berget. Det är skidåkning enligt den gamla skolan, vilket också innebär förbud mot snowboarding. Granne med Alta är Snowbird vars kabinlift tar dig till kilometerlång utförsåkning i absolut världsklass.

3 BIG SKY, MONTANA Slipp köerna

Om du är på jakt efter en opretentiös, avslappnad skidsemester med vackra omgivelningar där du slipper att trängas så är Big Sky i Montana rätt plats för dig. Liftköerna är minimala, om de ens existerar, och de över 1500 hektaren terräng har alltifrån lättåtkädda pister till benskakande expertbackar. Dessutom har du nära till både Yellowstone nationalpark samt till Kanada och dess skidorter.

4 LAKE TAHOE, KALIFORNIEN Vacker utsikt – vackra människor

Även om bergskedjan Sierra Nevada varken har samma fallhöjd eller lika lätt och fluffig snö som i Klippiga bergen så erbjuder de fyra skidorterna kring Lake Tahoe bra skidåkning

med oslagbar utsikt över berg och sjö. Dessutom kryllar det av vackra Kalifornienmäniskor. Squaw, Alpine Meadows och Sugar Bowl på den norra sidan av sjön passar bäst för den avancerade. Detsamma gäller för Kirkwood, medan Heavenly och Sierra-at-Tahoe har välpistade backar utmärkta för medelåkaren. För dig på jakt efter lite omväxling är det bara att ta en avstickare till kasinostaden Reno, Las Vegas lillebror, för lite enarmade banditer och poker.

5 STOWE, VERMONT Favorit på östkusten

Om du inte vill resa allt för långt kan du även hitta tillfredsställande skidåkning precis när du kommit över Atlanten. Stowe i delstaten Vermont är en av de bästa skidorterna på östkusten och har en väl tilltagen årlig nederbörd. Men om det skulle bli snötorka förvandlas snabbt skidsystemet till det tuffaste i landet, fullt av is och pucklar. Då kan du alltid passa på att mysa inne på något av Vermons otaliga små bed and breakfast. Eller varför inte ta en extra dag eller två i New York på hemvägen?